



**KALĖJIMŲ DEPARTAMENTO  
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS  
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS  
DĖL ŽMOGAUS IMUNODEFICITO VIRUSO NEŠIOJIMO IR ŽMOGAUS  
IMUNODEFICITO VIRUSO LIGOS DIAGNOSTIKOS, EPIDEMIOLOGINĖS  
PRIEŽIŪROS, GYDYMO, STATISTINIŲ DUOMENŲ TEIKIMO BEI PREVENCIJOS  
PRIEMONIŲ TAIKYMO LAISVĖS ATĖMIMO ĮSTAIGOSE TVARKOS APRAŠO  
PATVIRTINIMO**

2021 m. rugpjūčio d. Nr.  
Vilnius

Siekdamas užtikrinti žmogaus imunodeficito viruso nešiojimo ir žmogaus imunodeficito viruso ligos diagnostiką, epidemiologinę priežiūrą, gydymą bei statistinės informacijos apie žmogaus imunodeficito viruso nešiojimo ir žmogaus imunodeficito viruso ligos valdymą ir prevencijos priemonių taikymą laisvės atėmimo įstaigose:

1. T v i r t i n u Žmogaus imunodeficito viruso nešiojimo ir žmogaus imunodeficito viruso ligos diagnostikos, epidemiologinės priežiūros, gydymo, statistinių duomenų teikimo bei prevencijos priemonių taikymo laisvės atėmimo įstaigose tvarkos aprašą (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2017 m. sausio 18 d. įsakymą Nr. V-14 „Dėl Žmogaus imunodeficito viruso nešiojimo ir žmogaus imunodeficito viruso ligos diagnostikos, epidemiologinės priežiūros bei gydymo laisvės atėmimo vietų įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2.2. Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2008 m. gegužės 9 d. įsakymą Nr. V-110 „Dėl Žmogaus imunodeficito viruso ligos diagnostikos, epidemiologinės priežiūros ir gydymo laisvės atėmimo vietose tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2.3. Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2012 m. gegužės 21 d. įsakymą Nr. V-178 „Dėl Statistinės informacijos apie ŽIV/AIDS laisvės atėmimo vietų įstaigose valdymo ir prevencijos priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2.4. Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2018 m. lapkričio 22 d. įsakymą Nr. V-507 „Dėl Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2012 m. gegužės 21 d. įsakymą Nr. V-178 „Dėl Statistinės informacijos apie ŽIV/AIDS laisvės atėmimo vietų įstaigose valdymo ir prevencijos priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“;

2.5. Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2002 m. rugsėjo 20 d. įsakymą Nr. V-143 „Dėl žmogaus imunodeficito viruso infekuotų nuteistųjų izoliavimo nuo kitų asmenų ir informacijos apie juos konfidencialumo užtikrinimo tardymo izoliatoriuose ir pataisos darbų įstaigose“.

3. P a v e d u:

3.1. šio įsakymo vykdymo kontrolę Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus pavaduotojui, kuriojančiam sveikatos priežiūros paslaugų teikimo organizavimo sritį;

3.2. Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Veiklos organizavimo skyriui šį įsakymą paskelbti Teisės aktų registre ir Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos interneto svetainėje.

Direktorius

Virginijus Kulikauskas

PATVIRTINTA  
Kalėjimų departamento prie  
Lietuvos Respublikos teisingumo  
ministerijos direktoriaus  
2021 m.            d.  
įsakymu Nr. V-

## **ŽMOGAUS IMUNODEFICITO VIRUSO NEŠIOJIMO IR ŽMOGAUS IMUNODEFICITO VIRUSO LIGOS DIAGNOSTIKOS, EPIDEMIOLOGINĖS PRIEŽIŪROS, GYDYMO, STATISTINIŲ DUOMENŲ TEIKIMO BEI PREVENCIJOS PRIEMONIŲ TAIKYMO LAISVĖS ATĖMIMO ĮSTAIGOSE TVARKOS APRAŠAS**

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Žmogaus imunodeficito viruso nešiojimo ir žmogaus imunodeficito viruso ligos diagnostikos, epidemiologinės priežiūros, gydymo, statistinių duomenų teikimo bei prevencijos priemonių taikymo laisvės atėmimo įstaigose tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja žmogaus imunodeficito viruso (toliau – ŽIV) nešiojimo ir ŽIV ligos diagnostiką, epidemiologinę priežiūrą, asmenų, kuriems yra nustatyta ŽIV nešiojimas ar ŽIV liga, nukreipimą konsultacijoms, gydymui į Laisvės atėmimo vietų ligoninę (toliau – LAVL) ar kitas asmens sveikatos priežiūros įstaigas ir gydymo antiretrovirusiniais vaistais (toliau – ARV) tęstinumą laisvės atėmimo vietų įstaigose bei statistinių duomenų teikimo, kiek to nereglamentuoja sveikatos sistemos teisės aktai ir prevencinių priemonių taikymą laisvės atėmimo įstaigose.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, vartojamas sveikatos sistemos teisės aktuose.

### **II SKYRIUS ŽIV NEŠIOJIMO IR ŽIV LIGOS EPIDEMIOLOGINĖ PRIEŽIŪRA BEI ATVEJŲ REGISTRAVIMAS**

3. ŽIV nešiojimo ir ŽIV ligos epidemiologinė priežiūra vykdoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu bei kitais sveikatos sistemos teisės aktais, reglamentuojančiais šios ir kitų užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą.

4. ŽIV ligos atvejai nustatomi, vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta šios ligos diagnostikos tvarka.

5. Suimtųjų ir nuteistųjų tikrinimas dėl užsikrėtimo ŽIV vykdomas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka (Kalėjimų departamentui pavaldžiose laisvės atėmimo įstaigose laikomų asmenų profilaktinio tyrimo dėl pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų tvarkos aprašu, patvirtintu bendru įsakymu (aktualia jo redakcija).

6. Laisvės atėmimo įstaigos gydytojas, nustatęs naują užsikrėtimo ŽIV atvejį, registruoja jį Infekcinių susirgimų apskaitos žurnale (statistinės apskaitos forma Nr. 060/a).

7. Laisvės atėmimo vietų ligoninės (toliau – LAVL) Pirminės asmens sveikatos priežiūros skyriaus (toliau – PASPS) padalinio pagal veiklos adresą sveikatos priežiūros administratorius, o stacionare – direktoriaus pavaduotojas, kurioje yra sveikatos priežiūra, ar kitas jo paskirtas specialistas apie nustatytą atvejį informuoja Kalėjimų departamento Sveikatos priežiūros skyrių, užpildydamas šio Aprašo priede patvirtintą lentelę (duomenys išsiunčiami paštu ant voko privalomai pažymint arba dedant spaudą „Raštinėje neatplėšti“ ar kitomis ryšio priemonėmis, užtikrinant duomenų konfidencialumą) ir, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka, užpildo Lytiškai plintančios infekcijos, ŽIV

nešiojimo ir ŽIV ligos epidemiologinio tyrimo protokolą (statistinės apskaitos forma Nr. 151-9/a) bei išsiunčia jį visuomenės sveikatos priežiūros centrui, kurio aptarnaujamoje teritorijoje yra laisvės atėmimo vietos įstaiga.

8. Laisvės atėmimo įstaigos gydytojas, išaiškinęs ŽIV nešiojimo protrūkį, išplitusį tarp švirkščiamųjų narkotikų vartotojų (arba esant 5 ir daugiau atvejų, išplitusių lytiniu būdu iš vieno infekcijos šaltinio), arba kiekvieną atvejį, išplitusį per kraują ar jo produktus, žmogaus audinius ir (ar) organus, medicininius instrumentus, staigų šios ligos išplitimą, apėmusį ribotą žmonių grupę, apie protrūkio ar tokio atvejo vietą, numanomas ar žinomas priežastis ir mechanizmus bei kitą turimą informaciją pateikia teritorinei (pagal įstaigos buvimo vietą) visuomenės sveikatos priežiūros įstaigai, užtikrindamas informacijos apie pacientą konfidencialumą.

### **III SKYRIUS**

#### **ASMENŲ, KURIEMS YRA NUSTATYTAS ŽIV NEŠIOJIMAS AR ŽIV LIGA, PRIEŽIŪRA LAISVĖS ATĖMIMO ĮSTAIGOSE**

9. Asmenų, kuriems yra nustatytas ŽIV nešiojimas ar ŽIV liga, ambulatorinę asmens sveikatos priežiūrą vykdo LAVL PASPS specialistai.

10. Ligoniai, kuriems užsikrėtimas ŽIV nustatytas laisvės atėmimo įstaigose ar kitose asmens sveikatos priežiūros įstaigose, tiriami vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka. Tyrimas galutinei klinikinei diagnozei patvirtinti atliekamas ambulatoriškai ir/ar stacionare – LAVL.

11. LAVL ar kitos asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojai infektologai analizuoja tyrimus, prognozuoja kiekvieno ligonio ligos eigą, sprendžia apie specifinio ARV gydymo poreikį, jį skiria ar koreguoja.

### **IV SKYRIUS**

#### **GYDYMAS ARV**

12. Pacientui specifinį gydymą ARV dėl ŽIV ligos skiria LAVL ar kitos asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojas infektologas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta ŽIV ligos diagnostikos bei ambulatorinio gydymo tvarka.

13. Pacientą, kuriam ŽIV ligos diagnozė patvirtinta pirmiau ir į laisvės atėmimo įstaigą jis atvyko jau naudodamas ARV, šioje laisvės atėmimo įstaigoje veikiančio LAVL PASPS padalinio gydytojas tęsia jau pradėtą gydymą, jei gydymas nebuvo nutrauktas arba siunčia į LAVL ar kitą asmens sveikatos priežiūros įstaigą gydytojo infektologo konsultacijai ir/ar gydymo korekcijai. Jei gydymas buvo paskirtas pirmiau, tačiau sulaukymo metu buvo nutrauktas, laisvės atėmimo įstaigoje veikiančio LAVL PASPS padalinio gydytojas tokį pacientą siunčia į LAVL ar kitą asmens sveikatos priežiūros įstaigą gydytojo infektologo konsultacijai ir/ar gydymo paskyrimui.

14. Jeigu pacientas atsisako atlikti išsamius tyrimus ir/ar gydytis, tai pažymima jo Asmens sveikatos istorijoje ir/ar Gydymo stacionare istorijoje. Šį atsisakymą pacientas patvirtina savo parašu. Jei pacientas atsisako atlikti išsamius tyrimus ir/ar gydytis ir nesutinka tai patvirtinti savo parašu, tai šį paciento atsisakymą jo Asmens sveikatos istorijoje ir/ar Gydymo stacionare istorijoje savo parašais patvirtina pacientą gydantis gydytojas ir du sveikatos priežiūros specialistai.

15. Planuojant pacientą, kuriam yra paskirtas gydymas ARV ir kuris nėra draustas privalomuoju sveikatos draudimu, perkelti iš vienos laisvės atėmimo vietos įstaigos į kitą, LAVL PASPS padalinio įstaigoje, iš kurios toks pacientas bus perkeliamas, sveikatos priežiūros administratorius ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas informuoja kito padalinio sveikatos priežiūros administratorių apie planuojamą perkelti pacientą bei nurodo paskirtą ARV kombinaciją, o pacientui išvykstant, su konvojumi išsiunčia ARV ne trumpesniam kaip 5 dienų laikotarpiui.

16. Jei nustatoma, kad pacientas nuolat pažeidinėja gydymo režimą, apie tai informuojamas LAVL gydytojas infektologas ir LAVL Gydytojų konsultacinė komisija sprendžia dėl tolimesnio gydymo skyrimo tikslingumo.

## **V SKYRIUS**

### **STATISTINIŲ DUOMENŲ TEIKIMO TVARKA IR TERMINAI**

17. Statistiniai duomenys apie naujai nustatytus užsikrėtimo ŽIV ar susirgimo ŽIV liga atvejus, paskirtą ARV, atliktus kraujo tyrimus bei atsisakiusius tirti kraują suimtuosius ir nuteistuosius teikiami, nepažeidžiant Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo nuostatų.

18. Statistiniai duomenys apie laisvės atėmimo įstaigose naujai nustatytus užsikrėtimo ŽIV/AIDS atvejus, atliktus kraujo tyrimus, atsisakiusius tirti kraują nuteistuosius ir suimtuosius bei nuteistuosius ir suimtuosius, infekuotus ŽIV/AIDS ir paskutinę ataskaitinio mėnesio dieną esančius įstaigoje Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas) Sveikatos priežiūros skyriui pateikiami pagal ataskaitos formą, terminus ir periodiškumą, patvirtintus atskiru Kalėjimų departamento direktoriaus įsakymu.

19. Statistinių duomenų apie laisvės atėmimo įstaigose naujai nustatytus užsikrėtimo ŽIV/AIDS atvejus, atliktus kraujo tyrimus, atsisakiusius tirti kraują nuteistuosius ir suimtuosius bei nuteistuosius ir suimtuosius, infekuotus ŽIV/AIDS ir paskutinę ataskaitinio mėnesio dieną esančius įstaigoje pateikimą LAVL PASPS padalinyje pagal veiklos adresą organizuoja sveikatos priežiūros administratorius, o LAVL stacionare – direktoriaus pavaduotojas, atsakingas už sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sritį ar jo įgaliotas asmuo.

20. Gydytojas, pradėjęs gydymą ARV, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka užpildo nustatytos formos Pranešimą apie pradėtą antiretrovirusinę terapiją (toliau – ART) ir laikydamasis konfidencialumo per 7 dienas nusiunčia jį Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrai (toliau – ULAC).

21. Pasibaigus kalendoriniams metams, bet ne vėliau kaip iki kitų, einančių po ataskaitinio laikotarpio, metų sausio 10 d. LAVL ir LAVL PASPS padaliniai pagal veiklos adresus Kalėjimų departamento Sveikatos priežiūros skyriui pateikia Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintą Ataskaitą apie įstaigoje per metus antiretrovirusiniais (ARV) vaistais gydytus ligonius. Apibendrintą ataskaitą Kalėjimų departamento Sveikatos priežiūros skyrius teikia ULAC.

## **VI SKYRIUS**

### **PREVENCINIŲ PRIEMONIŲ TAIKYMAS LAISVĖS ATĖMIMO ĮSTAIGOJE**

22. LAVL PASPS padalinio pagal veiklos adresą Sveikatos priežiūros administratoriaus, nepažeisdamas duomenų konfidencialumo, apie naujai nustatytą užsikrėtimo ŽIV atvejį, apie tai informuoja laisvės atėmimo vietos direktorių, kuris, gavęs tokią informaciją, paveda atitinkamoms tarnyboms imtis prevencinių priemonių nustatyti galimai kontaktą su naujai infekuotu asmeniu turėjusius asmenis, tokių asmenų kraujo tyrimams dėl ŽIV/AIDS atlikti, nustatyti užsikrėtimo būdą bei organizuoja kitų prevencinių priemonių taikymą, siekiant užkirsti kelią tolimesniam ŽIV/AIDS plitimui įstaigoje.

23. Laisvės atėmimo įstaigos direktorius asmeniškai kontroliuoja galimai kontaktą su naujai infekuotu asmeniu turėjusių asmenų nustatymą ir atsako už informacijos perdavimą laiku Kalėjimų departamento Sveikatos priežiūros skyriui bei prevencinių priemonių, siekiant užkirsti kelią tolimesniam ŽIV/AIDS plitimui, taikymą.

## **VII SKYRIUS**

### **BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

24. Visi su ŽIV nešiojimo ar ligos diagnostika, gydymu ir gydymo kontrole susiję klausimai pagal kompetenciją sprendžiami su LAVL ar kitos asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytoju infektologu.

---

Žmogaus imunodeficito viruso  
nešiojimo ir žmogaus imunodeficito  
viruso ligos diagnostikos,  
epidemiologinės priežiūros, gydymo,  
statistinių duomenų teikimo bei  
prevencijos priemonių taikymo laisvės  
atėmimo įstaigose tvarkos aprašo  
Priedas

**(Duomenų apie naujai infekuotus asmenis lentelės forma)**

---

(LAVL PASPS padalinio pavadinimas)

Kalėjimų departamento  
prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos  
Sveikatos priežiūros skyriui

**DUOMENYS APIE NAUJAI ŽIV INFEKUOTUS ASMENIS**

202 - - Nr.

<b>Eil . Nr.</b>	<b>Vardas, pavardė, gimimo data</b>	<b>Atvykimo į įstaigą data</b>	<b>Bausmės atlikimo pradžia ir jos trukmė</b>	<b>Gyvenamoji vieta iki suėmimo</b>	<b>ŽIV/AIDS nustatymo data</b>

---

---

(Lentelę užpildžiusiojo vardas, pavardė)

(parašas)

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, L.Sapiegos g. 1, LT-10312 Vilnius, Lietuva (2021-08-16 16:22:04)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl žmogaus imunodeficito viruso nešiojimo ir žmogaus imunodeficito viruso ligos diagnostikos, epidemiologinės priežiūros, gydymo, statistinių duomenų teikimo bei prevencijos priemonių taikymo laisvės atėmimo įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-08-13 Nr. V-267
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Virginijus Kulikauskas, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-08-12 17:16:31 (GMT+03:00)
Parašo formatas	Xades-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-08-12 17:17:03 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-05-13 12:26:44–2024-05-11 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Eglė Petrovskienė, Raštinės administratorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-08-13 11:37:31 (GMT+03:00)
Parašo formatas	Xades-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-08-13 11:38:09 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-27 17:36:44–2025-01-25 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v11.0.0.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų ( 2021-08-16 16:22:04)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-08-16 16:22:04 atspausdino Marina Briankina
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-